

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY**

II.

**Průběžné hodnocení implementace
Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020
(2014 - 2016)**

Praha, . července 2016

SHRNUTÍ

Předkládaný materiál popisuje a hodnotí naplňování *Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020* (dále jen „Strategie“) po dvou letech její platnosti. Text se věnuje třem oblastem implementace: i) prosazování Strategie jako klíčového dokumentu vzdělávací politiky, ii) naplňování strategických priorit a iii) dopadům uskutečňované Strategie na český vzdělávací systém, a to s vědomím, že zejména poslední sledovanou oblast lze s ohledem na krátký časový úsek realizace zatím prakticky posoudit jen částečně.

Strategie byla v zásadě pozitivně přijata odbornou veřejností včetně zástupců některých významných mezinárodních organizací (Evropská komise, OECD, UNESCO), přičemž vedle jejího obsahu patří k oceňovaným stránkám také velmi otevřený způsob přípravy dokumentu formou široké veřejné konzultace. Materiál byl připravován v součinnosti s národními i zahraničními experty na vzdělávací politiku.

Posoudit míru naplňování stanovených cílů je vzhledem k velmi krátkému období platnosti dokumentu zatím možné jen omezeně. Za hlavní úspěch uplynulého období je v každém případě možné považovat dotvoření implementační struktury Strategie a promítnutí její vize, priorit a cílů do dalších oficiálních resortních dokumentů (zejména dlouhodobé záměry na centrální i regionální úrovni a operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání). I když v uchopení některých témat došlo oproti textu Strategie k větším či menším posunům, celkově lze promítnutí obecných priorit do nejvýznamnějších prováděcích dokumentů hodnotit jako zdařilé.

Ve sledovaném období bylo dosaženo výrazného pokroku zejména v první klíčové prioritě Strategie „snižovat nerovnosti ve vzdělávání“. K plnění cílů v této oblasti přispěly především legislativní změny, a sice přijetí novely vysokoškolského zákona, dvou novel školského zákona a příslušných prováděcích vyhlášek. Druhá klíčová priorita Strategie „podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad“ byla naplňována především zvyšováním platů učitelů, stabilizací kurikula a zahájením implementace kariérního systému. K naplňování cílů třetí strategické priority „odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém“ přispělo zejména dokončení a přijetí všech klíčových strategických dokumentů předpokládaných Strategií a s tím související dotvoření strategického rámce vzdělávací politiky ČR.

Obsah

Obsah.....	3
ÚVOD	4
1. PROSAZOVÁNÍ STRATEGIE JAKO KLÍČOVÉHO DOKUMENTU VZDĚLÁVACÍ POLITIKY.....	6
2. NAPLŇOVÁNÍ STRATEGICKÝCH PRIORIT	11
3. VÝVOJ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY ČR V KLÍČOVÝCH UKAZATELÍCH	15
4. SOULAD S NÁRODNÍM PROGRAMEM REFORM	21

ÚVOD

Kontext hodnocení

Usnesením č. 538 ze dne 9. července 2014 schválila vláda *Strategii vzdělávací politiky České republiky do roku 2020* (dále jen „Strategie“), která nově stanovila základní rámec pro další rozvoj českého vzdělávacího systému. Dokument slouží jako východisko všem tvůrcům vzdělávací politiky, zejména Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“), dalším ústředním orgánům státní správy a územně samosprávným celkům s odpovědností za oblast vzdělávání. Strategie stanovuje tři klíčové priority dalšího rozvoje vzdělávací soustavy:

- snižovat nerovnosti ve vzdělávání,
- podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad,
- odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém.

Strategie byla připravena a schválena jako zastřešující dokument, jehož hlavním smyslem je stanovit základní priority a obecné cíle dalšího rozvoje vzdělávací soustavy s tím, že konkrétní opatření budou rozpracována a detailně popsána v navazujících dokumentech.

Metodika hodnocení

Materiál podává informaci o stavu a plnění cílů a úkolů obsažených ve Strategii, a to ze tří odlišných hledisek:

- prosazování Strategie jako klíčového dokumentu vzdělávací politiky,
- naplňování strategických priorit,
- dopady uskutečňované Strategie na český vzdělávací systém.

Prosazování Strategie jako klíčového dokumentu vzdělávací politiky je vyhodnocováno s ohledem na zadání formulované přímo v textu Strategie (kapitola 4.3) a na základě interního dokumentu *Principy implementace Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020*. Předpokládané kroky a časový harmonogram je v této části srovnáván se skutečně učiněnými kroky a přijatými dokumenty.

Hodnocení naplňování strategických priorit se s ohledem na krátkou dobu, po kterou je Strategie v platnosti, soustředí zejména na systémové aktivity vlády, resp. MŠMT, ústředních orgánů státní správy a zákonodárné moci a prozatím pouze okrajově řeší otázku, do jaké míry jsou strategické priority uskutečňovány na nižších úrovních vzdělávací politiky, zejména v působnosti krajů a obcí.

Indikátory jsou vyhodnocovány na základě dat získaných z vlastních zdrojů MŠMT. Vyhodnocení je pak prováděno vůči počáteční hodnotě uvedené v materiálu *Indikátory Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020*, kdy jde většinou o hodnoty za roky 2012 a 2013. V některých případech je zmiňován i předchozí vývoj pro doplnění kontextu. Změna je hodnocena pozitivně, pokud došlo ke změně směrem, který byl v dokumentu *Indikátory Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020* uveden jako žádoucí.

Je nicméně nutné upozornit, že změna pozitivním či negativním směrem nemusí nutně znamenat souvislost s přijatými opatřeními vzdělávací politiky. Jde pouze o indikátor změn, které skutečně probíhají ve vzdělávacím systému a je nutné je podrobit další analýze a posouzení vzhledem k vlivu dříve přijatých opatření.

1. PROSAZOVÁNÍ STRATEGIE JAKO KLÍČOVÉHO DOKUMENTU VZDĚLÁVACÍ POLITIKY

Celkově lze promítnutí Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 hodnotit více než kladně. V souladu s předpoklady vznikly všechny implementační dokumenty v očekávaných termínech a obsahově rozpracovávají v podstatě všechny oblasti Strategie. Určitá dílčí rizika lze spatřovat v některých odchylkách od záměrů Strategie v rámci jednotlivých dokumentů a také v rizicích plynoucích z jejich vlastní implementace, ať už jde o faktory v rámci resortu školství (financování, vyčlenění kapacit) nebo mimo něj (financování, legislativa).

Určitým problémem je omezení spolupráce s částí aktérů z řad veřejnosti a neziskového sektoru, kterou se podařilo navázat při přípravě Strategie. Na tyto aktivity a spolupráci by však mělo být možné navázat například v rámci zahájení debaty o další, tentokrát především věcné, implementaci Strategie a jejích jednotlivých opatření. Web strategie (www.vzdelavani2020.cz) původně zřízený pro veřejnou konzultaci byl transformován do podoby portálu informujícího o implementaci Strategie.

Jedním ze zásadních cílů Strategie bylo omezení nekoordinované produkce nejrůznějších strategických a koncepčních dokumentů, k jejichž implementaci prakticky nedocházelo. Tohoto cíle se s několika málo výjimkami podařilo dosáhnout.

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 byla schválena 9. července 2014 jako usnesení Vlády ČR č. 538. V září 2014 byl schválen v poradě vedení MŠMT interní dokument Principy implementace Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, který je základním metodickým dokumentem pro vytváření implementačních mechanismů Strategie. Na základě předpokládané struktury dalších podřízených hierarchických dokumentů vznikly následující strategické a koncepční dokumenty v resortu školství:

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období let 2015-2020 (4/2015)	Rámec rozvoje vysokého školství do roku 2020 (8/2014, 2/2015)	Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 (12/2014)	Datová informační politika resortu školství (1/2015)	Akční plán inkluzivního vzdělávání 2016 - 2018 2019-2020 (6/2015)
	Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na léta 2016 – 2020 (2/2015)			

Vznikla tak úplná struktura strategických dokumentů resortu školství, jak jí předpokládala při svém schválení Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020. Celou soustavu pak doplňuje

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV), který byl schválen Evropskou komisí, a na jehož základě jsou čerpány prostředky z fondů EU v programovacím období 2014-2020 (2023). OP VVV je jedním z hlavních finančních zdrojů, ze kterého mohou být financovány opatření v jednotlivých strategiích (existence všech popsaných strategií je zároveň předpokladem čerpání prostředků z fondů EU, tzv. předběžné podmínky).

Patrně nejdůležitějším implementačním dokumentem schváleným v uplynulém období je *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období let 2015-2020* (dále jen „Dlouhodobý záměr“). Dlouhodobý záměr byl zpracován v souladu s ustanovením § 9 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a obsah materiálu a jeho členění odpovídá požadavkům vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů. Dlouhodobý záměr nově vycházel ze *Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020* a sledoval podrobně jednotlivá opatření (relevantní pro regionální školství) a dále je rozpracovával do konkrétních kroků a předpokládaných harmonogramů plnění. Dlouhodobý záměr dále upřesnil některá ustanovení Strategie doplněním o cílové či preferované hodnoty. Dlouhodobý záměr je ve většině ohledů dobrým převedením a rozpracováním opatření Strategie do konkrétnější podoby. Jediné riziko spočívá, stejně jako u předchozích verzí, ve slabé implementační složce. Hlavní břemeno implementace leží na krajích a jejich dlouhodobých záměrech. Přesto však jde, zejména z hlediska vytváření implementační struktury Strategie o nepochybný úspěch.

Na úrovni samospráv jsou klíčovými strategickými dokumenty v oblasti vzdělávání krajské dlouhodobé záměry, které specifikují prioritní cíle a vytváří rámec pro realizaci konkrétních aktivit v regionu. Dokumenty vznikají na základě ustanovení školského zákona § 9 školského zákona. Forma a obsah je upraven vyhláškou 225/2009 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy. Na základě těchto legislativních opatření jsou dlouhodobé záměry vyhodnocovány a vypracovány vždy na čtyřleté období. Krajské dlouhodobé záměry vycházejí při svém zpracování z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období let 2015-2020. Lze konstatovat, že aktuální krajské dlouhodobé záměry přejímají priority a cíle ze stěžejních koncepčních materiálů velmi opatrně, rozpracovávají je v minimální míře a spíše je chápou jako úkoly, než jako nástroje, které jim umožní zvýšit kvalitu vzdělávání v regionu. Jednotlivé krajské záměry zdůrazňují rozdílné směry rozvoje, nicméně všechny se nejvíce věnují oblasti středního vzdělávání, což je dané zřizovatelskou funkcí krajů a tlakem na uplatnění absolventů v daném regionu. Druhou nejpropracovanější oblast pak představuje rovný přístup ke vzdělávání, přičemž většina opatření zde směřuje k zajištění implementace nové legislativy. Naopak nejvíce opomíjenou oblast představuje řízení školského systému, což je však do značné míry způsobeno absencí rozpracování tématu v Dlouhodobém záměru ČR.

V oblasti vysokého školství byly zpracovány dva dokumenty. *Rámec rozvoje vysokého školství do roku 2020* je strategickým dokumentem MŠMT, který ukotvuje základní priority rozvoje vysokého školství v České republice a poskytuje analytický a strategický základ pro další rozvoj celého systému včetně přesahu do programovacího období strukturálních fondů

EU na roky 2014 – 2020, čímž dojde k naplnění tzv. předběžné podmínky pro oblast vysokého školství ze strany Evropské komise. Rámec navazuje na Strategii, Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020) a další národní i mezinárodní dokumenty. Materiál se zaměřuje především na vzdělávací činnost vysokých škol. Na rámec rozvoje vysokého školství navazuje *Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na léta 2016 – 2020*. Jedná se o klíčový strategický dokument ministerstva školství vymezující priority a hlavní plánovaná opatření v oblasti vysokoškolské politiky v období let 2016 až 2020. Dlouhodobý záměr pro oblast vysokých škol věcně navazuje na řadu koncepčních dokumentů, na národní úrovni zejména na Strategii vzdělávací politiky České republiky do roku 2020. Dlouhodobý záměr pro oblast vysokých škol je zaměřen na omezený počet průřezových prioritních cílů. Prioritní cíle na období 2016 – 2020 jsou zajišťování kvality, diverzita a dostupnost, internacionalizace, relevance, kvalitní a relevantní výzkum, vývoj a inovace a rozhodování založené na datech.

Oba dokumenty zůstávají na poměrně vysoké úrovni obecnosti a spíše určují směr, kterým by se mělo vysoké školství udávat a oblasti, které bude stát svými dalšími nástroji (především finančními) podporovat. V dalším období jde zejména o posilování výuky jako základního prvku vysokoškolského vzdělávání, otevírání novým trendům a celkové zaměření na kvalitu vysokých škol. Jedním z hlavních předpokladů, ze kterých dokumenty vychází je i nový právní rámec fungování vysokých škol v podobě novely vysokoškolského zákona. Určitým katalyzátorem sblížujícím zájmy všech aktérů je právě financování, které v následujícím období bude možné podstatně navýšit z nového operačního programu, který je se záměry Strategického rámce i Dlouhodobého záměru pro oblast vysokých škol plně v souladu.

Jednou z dalších oblastí řešených v samostatných dokumentech je i oblast digitálního vzdělávání. *Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020* je součástí komplexního strategického záměru *Digitální vzdělávání - Touch your Future*, který byl vytvořen na základě vládního materiálu *Digitální Česko*. Cílem strategie je zapojení moderních technologií do vyučování tak, aby prostupovaly celým procesem výuky na základních školách, nikoli jen v určitých předmětech. Plné zapojení moderních technologií do výuky všech předmětů by tak mělo být nezbytné v rámci posunu vzdělávacího systému od memorování faktů k důrazu na čtenářskou gramotnost, komunikační dovednosti a logické myšlení. Smyslem strategie je proto podpořit rozvoj kompetencí žáků v oblasti práce s informacemi a s digitálními technologiemi, a také rozvoj informatického myšlení žáků tak, aby měli možnost uplatnění v informační společnosti v průběhu celého života. Nevyhnutelná je také podpora ředitelů a učitelů ve školách, přičemž je potřeba postupně propojovat školní vzdělávání s učením se mimo školu. Dokument velmi dobře navazuje na předchozí iniciativy v této oblasti a napravuje četné chyby, které byly v minulosti učiněny (například důraz na vybavení informačními technologiemi bez adekvátní pozornosti na schopnosti jejich uživatelů). Velmi dobře také identifikuje problematická místa a navrhuje realistická řešení, která mají oporu buď v již vyzkoušených pilotních projektech, nebo v zahraničních zkušenostech. Jedinou slabinou strategie je její implementační kapacita. Tou by se měl z větší části stát nový operační program (OP VVV), který však za tímto účelem půjde využit jen částečně.

Počátkem roku 2015 byl v rámci MŠMT schválen strategický rámec *Datové informační politiky resortu školství 2015+*. Její vznik reaguje na dlouhodobý problém nedostatečné datové základy pro rozhodování (tzv. politika založená na datech, angl. evidence-based policy). Dokument se opírá na jedné straně o ostatní dokumenty v implementační struktuře Strategie, a na druhé straně o analýzy a zkušenosti se současným systémem správy, sběru a šíření dat v resortu. Navazuje také na dřívější politiky resortu v oblasti informačních technologií. Navrhuje především jednotný konsolidovaný systém na bázi celostátních informačních systémů, který by umožnil snadný přístup a práci s informačními zdroji pro všechny aktéry ve vzdělávání. Z nejzásadnějších opatření právě probíhá příprava projektu konceptu Resortního informačního systému, který bude základním nástrojem pro zajištění včasných a relevantních informací o vzdělávání, vzdělávací soustavě a dalších souvisejících agendách. Projekt má rovněž za cíl elektronizovat veřejnou správu ve školství tj. podpořit úplné elektronické podání, zajistit vzájemné sdílení dat a jejich dostupnost v otevřených formátech (tzv. eEducation jako část eGovernmentu).

Posledním dokumentem, který byl schválen v červenci 2015, je *Akční plán inkluzivního vzdělávání 2016-2018*. Tento dokument má za cíl řešit špatnou situaci v oblasti rovného přístupu ke vzdělávání dětí a studentů, zejména pak těch, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem. Akční plán vychází ze Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 a Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015-2020 s cílem rozpracovat jejich opatření na podporu rovných příležitostí a spravedlivého přístupu ke kvalitnímu vzdělávání, včetně opatření prevence, nápravy a intervence předčasných odchodů ze vzdělávání u ohrožených cílových skupin. Dokument doplňuje jemu nadřazené materiály s ohledem na požadavky kritérií příslušných předběžných podmínek zakotvených v Dohodě o partnerství.

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV), schválený dne 12. května 2015, je víceletým tematickým programem v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, v jehož rámci je možné v programovacím období 2014 - 2020 čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie. Proces jeho přípravy, respektující požadavky na plnění předběžných podmínek, zajistil soulad se Strategií vzdělávací politiky ČR do roku 2020, přičemž veškeré následné intervence programu v nynějším programovém období jsou hodnoceny s ohledem na jejich příspěvek k dosahování cílů Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020. Cíle Strategie jsou zrcadleny zejména v rámci věcné prioritní osy 3 OP VVV, „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, zaměřující se na vzdělávání vedoucí k sociální integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ, zlepšení kvality vzdělávání a výsledků v klíčových kompetencích, rozvoj strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání, zkvalitnění přípravy budoucích a začínajících pedagogických pracovníků, zvyšování kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce. Dále pak v rámci prioritní osy 2, „Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj“, zaměřené na zkvalitnění a otevřenost vzdělávání na vysokých školách společně se zkvalitněním strategického řízení vysokých škol, rozvoj lidských zdrojů pro výzkum a vývoj, včetně podpory výuky spojené s výzkumem,

zkvalitnění infrastrukturních podmínek pro zkvalitnění a otevřenost vzdělávání na vysokých školách. Synergický proces tvorby obou materiálů zajistil jejich provazbu, umožňující posílení efektů při realizaci cílů vzdělávací politiky. V souvislosti s požadavkem na evaluace příspěvků operačního programu k dosahování národních cílů a resortní koordinací kroků lze očekávat vyšší efektivitu předpokládaných dopadů oproti předcházejícímu programovému období.

2. NAPLŇOVÁNÍ STRATEGICKÝCH PRIORIT

Vyhodnocení se zaměřuje na aktuální témata vzdělávací politiky z hlediska aktivit všech aktérů ve vzdělávacím systému v průběhu vyhodnocovaného období (červenec 2014 – květen 2016). V prvních dvou letech platnosti Strategie byla pozornost soustředěna dominantně na tvorbu implementační struktury Strategie a na promítnutí Strategie do některých aktuálních oblastí vzdělávací politiky.

Kapitola hodnotí zejména pokrok při naplňování tří strategických priorit uvedených ve Strategii, a to z hlediska klíčových nástrojů vzdělávací politiky – regulatorních, finančních a informačních.

Pozn. Číslování kapitol vychází z číslování v dokumentu Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020, neodpovídá číslování tohoto dokumentu (Vyhodnocení).

3.1 Snižovat nerovnosti ve vzdělávání

V oblasti snižování nerovností ve vzdělávacím systému byla přijata řada opatření, a to ve vyváženém poměru všech dostupných nástrojů vzdělávací politiky - finančních, informačních i regulatorních.

Hlavními regulatorními iniciativami v této oblasti jsou novelizace školského zákona, kterými se řeší změna přístupu ke vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), povinný poslední ročník předškolního vzdělávání nebo zavádění jednotných přijímacích zkoušek na střední školy do oborů s maturitní zkouškou a povinná maturitní zkouška z matematiky.

Novela školského zákona z jara 2015 upravuje oblast společného vzdělávání a je významným krokem nejen v naplňování Strategie, ale v širším kontextu také pro naplňování předběžných podmínek Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání (OP VVV). K účinnosti novely dojde v září 2016, přičemž prováděcí vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných byla schválena již v lednu 2016.

Další novela školského zákona schválená v roce 2016 přináší zejména poslední povinný předškolní ročník. Tímto opatřením je rovněž cíleno primárně na sociálně znevýhodněné skupiny a jde mj. o praktickou implementaci doporučení OECD a řady expertů v oblasti vzdělávání, podle kterých má dřívější počátek vzdělávání významně pozitivní efekty v dalším vzdělávání i životě. Garance místa v mateřské škole je pak novelou postupně rozšiřována až pro dvouleté děti od roku 2020. Zavedení jednotných přijímacích na střední školy s cílem vyrovnat úroveň žáků dokončujících základní vzdělávání, které novela rovněž přináší, není zcela v souladu s požadavky Strategie, neboť by jako nezamýšlený důsledek mohlo mít negativní dopad na socio-ekonomicky znevýhodněné žáky, a sice omezení přístupu k maturitnímu studiu. Poslední změnu představuje zavedení povinné maturitní zkoušky z matematiky. Tento krok je zcela v souladu s požadavky Strategie, která však zároveň

požaduje adekvátní změny ve výuce a organizaci studia tak, aby se předešlo možným negativním dopadům.

Zásadním krokem byla taktéž novelizace vysokoškolského zákona, jež byla přijata počátkem roku 2016 a která po 18 letech přináší první velkou revizi této normy. Jedná se především o změnu systému akreditací a další návazné prvky jako například vnitřní systémy zajišťování kvality. Nově vznikající Národní akreditační úřad nahradí dosavadní Akreditační komisi a zvýší úroveň akreditačního procesu kvalitativně i administrativně. Novým prvkem v akreditačním procesu bude akreditace oblasti vzdělání, kterou může univerzita získat, pokud prokáže (mimo jiné) dostatečně rozvinuté mechanismy vnitřního zajišťování kvality. Tato akreditace umožní vysokým školám v dané oblasti vzdělání akreditovat konkrétní studijní obory samostatně.

Mezi informační nástroje využívané ve sledovaném období patřily zejména metodické dokumenty (např. *Doporučení k organizaci zápisů k povinné školní docházce*) a strategické materiály (např. *Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy na léta 2015-2020*, *Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2016 – 2020*) vytvořené ministerstvem.

V oblasti finančních nástrojů převažovaly dotační programy vyhlášené ministerstvem, které se specificky zaměřovaly především na oblast inkluze ve vzdělávání (např. *Avízo pro žadatele o parametrech výzvy č. 2, prioritní osa 3 OP VVV - Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, Fond rozvoje kapacit mateřských a základních škol*) a na oblasti řešící specifické problémy (např. *Vyhlášení dotačního programu MŠMT „Podpora zabezpečení škol a školských zařízení“*). Z finančního hlediska bylo vynaloženo či bylo navrženo vynaložit několik miliard korun, především na zajištění společného vzdělávání a na zvyšování kapacit mateřských a základních škol v souvislosti s nepříznivým demografickým vývojem, který v některých regionech (např. kolem Prahy) dlouhodobě působí problémy.

Naplňování strategické priority snižování nerovností ve vzdělávání lze celkově hodnotit pozitivně. Velkých pokroků bylo dosaženo v řadě oblastí, a sice zejména v oblasti společného vzdělávání a vysokého školství.

3.2 Podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad

Učitelé, potažmo kvalitní výuka, byli v uplynulém období podporováni především finančně, a to nejen četnými dotačními a rozvojovými programy, ale také přímým zvyšováním jejich platů. Kromě finančních nástrojů byla tato priorita naplňována především prostřednictvím regulatorních nástrojů, tedy legislativními úpravami stávajících předpisů (změny zákona o pedagogických pracovnících, související vyhlášky), změnami RVP a návrhy k dalším krokům v této oblasti (např. implementace IPn Kariérní systém učitelů). Prakticky vůbec nebyly v této oblasti využívány informační nástroje vzdělávací politiky, což je způsobeno zejména decentralizací vzdělávacího systému a delegováním těchto aktivit na jiné subjekty (zejména NÚV, zřizovatelé, ČŠI). Z veřejné diskuze je však patrné, že existuje poptávka po větší roli MŠMT jakožto pedagogického centra a odborná veřejnost by uvítala další aktivity v této oblasti.

K nejvýznamnějším krokům učiněným v této oblasti patří implementace kariérního systému učitelů, který byl v paragrafovém znění (novelizace zákona č. 563/2004 o pedagogických pracovnících) předložen na jaře 2016 vládě. Kariérní systém podle návrhu sestává ze 3 stupňů - začínající učitel, aprobovaný učitel a mentor. První stupeň - začínající učitel - je koncipován pro nově nastoupivší učitele (absolventy pedagogických fakult) a setrvání v něm je stanoveno na 2 roky. Každý začínající učitel by měl být doprovázen tzv. uvádějícím učitelem z řad zkušenějších kolegů. Druhého stupně - aprobovaný učitel - dosáhne pedagog po absolvování prvního stupně a získání aprobace. Třetí stupeň - mentor - je vyhrazen těm nejlepším učitelům a předpokladem k postoupení do tohoto stupně je dlouhodobé vzdělávání a činnost na podporu ostatních kolegů. Kariérní systém je úzce propojen s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků, které je jedním ze základních pilířů hodnocení učitelů ředitelem a je rovněž podkladem pro stanovení výše jejich platu (oproti současnému věkovému automatu). Podobně jako pro učitele zákon navrhuje rovněž kariérní systém ředitelů, který lépe specifikuje požadavky na ředitele a jejich odbornost a celkově by měl vést ke zlepšení pedagogického vedení škol.

Druhou významnou aktivitou je zavedení systému cyklických revizí rámcových vzdělávacích programů (RVP). Cyklické revize budou probíhat pod vedením Národního ústavu pro vzdělávání (NÚV) ve spolupráci s relevantními aktéry a jejich cílem bude systematicky navrhnout úpravy kurikula na základě vzniklých požadavků a na základě aktuálních trendů, požadavků a vývoje. Tento flexibilní systém by měl především zajistit holistický pohled na kurikulum a zajistit jeho aktuálnost a relevantnost pro vzdělávání v dnešním světě.

Finanční náklady na dotační programy a na zvýšení platů učitelů se pohybovaly v řádech jednotek miliard Kč, což odpovídá celkovému poměru výdajů na platy pedagogických a nepedagogických pracovníků ve školství k celkovému rozpočtu resortu. Plánované kroky budou mít dopady na státní rozpočet v obdobném rozsahu, zejména co se týče zavádění kariérního systému či dalšího zvyšování platů.

Vzhledem k výše uvedenému lze konstatovat, že v rámci naplňování priority „Podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad“ došlo ve sledovaném období k zahájení realizace klíčových opatření.

3.3 Zodpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém

Na úrovni řízení vzdělávacího systému byly v hodnoceném období dominantně využívány především nástroje informační, mezi něž jsou zahrnuty četné aktivity v oblasti strategií a koncepcí (strategický a implementační rámec vzdělávací politiky je vyhodnocován v samostatné části). V omezené míře byly v této oblasti využívány nástroje regulace a prakticky vůbec pak nástroje finanční.

Mezi nejvýznamnější aktivity v této oblasti patří dotvoření strategického rámce vzdělávací politiky, který je popsán v samostatné kapitole. Rámec je tvořen primárně dlouhodobými záměry pro regionální školství a oblast vysokých škol a dílčími strategickými a koncepčními dokumenty. Neméně důležitým úspěchem implementace Strategie je ukončení éry vzniku desítek partikulárních koncepčních dokumentů, které zpravidla nebyly realizovány a pouze rozměňovaly vzdělávací politiku. Strategii se pak v určité míře podařilo prosadit také na nižších úrovních řízení vzdělávacího systému, a sice především do krajských dlouhodobých záměrů a také do širokého povědomí odborné veřejnosti.

Vytvořený strategický rámec představuje základ pro naplňování konkrétních opatření obsažených v této strategické prioritě. Jedná se především o posílení informační základny vzdělávací politiky – vznik datového informačního systému MŠMT, zlepšení komunikace mezi aktéry prostřednictvím trvalé veřejné konzultace ke vzdělávací politice, posilování strategického řízení vzdělávací politiky s větším důrazem na kroky podložené daty a analýzami, a v neposlední řadě také budování kapacit v širokém slova smyslu, tedy především lidských a odborných. V decentralizovaném vzdělávacím systému, jakým Česká republika disponuje, je zejména třeba posílit a podporovat kvalitní řízení na nižších úrovních. Pouze pokud bude aktivně budována kultura vzájemné podpory tak, jak ji předpokládá Strategie ve svých opatřeních, lze dosáhnout efektivně fungujícího vzdělávacího systému a tím i zlepšení pro všechny žáky a studenty v každé třídě a každé škole.

Analyzované aktivity v této oblasti přímo nevytváří finanční nároky ani se nepodílejí na směřování finančních toků v resortu; jsou však základem pro rozhodování o směřování financování a pro další rozvoj resortu, vzdělávacího systému a vzdělávací politiky. Aktivity uskutečněné v této oblasti jsou zpravidla správně zacílené, ale mívají nedostatky v implementaci. Zjištěné problematické rysy aktivit spadajících do této oblasti odpovídají nedostatkům popsaným ve Strategii, nejedná se tedy o problémy nové.

3. VÝVOJ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY ČR V KLÍČOVÝCH UKAZATELÍCH

V souladu s usnesením vlády ze dne 9. července 2014 č. 538 zpracovalo MŠMT v návaznosti na schválenou Strategii soustavu indikátorů rozvoje vzdělávací soustavy, které popisují žádoucí dlouhodobé trendy v klíčových oblastech vzdělávací soustavy.

1. Snižovat nerovnosti ve vzdělávání	2. Podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad
1A. Účast na předškolním vzdělávání 1B. Úroveň zákovské gramotnosti 1C. Osoby předčasně ukončující vzdělávání a odbornou přípravu (předčasné odchody ze vzdělávání) 1D. Podíl mladých lidí nezaměstnaných a mimo vzdělávání 1E. Dosažené terciární vzdělání 1F. Účast v dalším vzdělávání	2A. Podíl mladých učitelů 2B. Míra odchodů učitelů do jiných profesí 2C. Další vzdělávání učitelů 2D. Systém revize kurikulárních dokumentů
	3. Odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém
	3A. Hodnocení vzdělávacího systému

1A. Účast na předškolním vzdělávání

Definice: Podíl dětí ve věku od 4 let do věku typického pro zahájení docházky do základní školy, které se účastní předškolního vzdělávání (referenční úroveň ET 2020)¹.

Cíl pro rok 2020: dosáhnout hodnoty alespoň 95 % dle ET 2020

Stav roku 2012: 86,1 %

Stav roku 2013: 85,7 %

Stav roku 2014: 86,4 %

Stav roku 2015: 88,0 % (předběžný výpočet, data budou publikována až v roce 2017)

(stavy vždy k 1. 1. daného roku)

Změna 2015/2012: +1,9 p. b.

Hodnocení: Hodnota účasti dětí ve věku od 4 let na předškolním vzdělávání dlouhodobě stagnuje. Existuje však důvodný předpoklad, že se zavedením posledního povinného ročníku předškolního vzdělávání by mělo být cíle dosaženo do roku 2020.

¹ Tabulka *Pupils between 4 years and the starting age of compulsory education - as % of the corresponding age group* (databáze Eurostat)

1B. Úroveň žákovské gramotnosti

Indikátor není zahrnut do vyhodnocení z důvodu chybějících zdrojových dat.

1C. Osoby předčasně ukončující vzdělávání a odbornou přípravu (předčasné odchody ze vzdělávání)

Definice: referenční úroveň ET 2020 – Podíl osob ve věku 18–24 let, které dosáhly vzdělání maximálně úrovně ISCED 2 a nejsou v procesu formálního vzdělávání a odborné přípravy².

Cíl pro rok 2020: ne vyšší než 5,5 % (v souladu s národním cílem ČR v rámci Strategie Evropa 2020)

Stav roku 2012: 5,5 %

Stav roku 2013: 5,4 %

Stav roku 2014: 5,5 %

Stav roku 2015: 6,2 %

Změna 2015/2012: +0,7 p. b.

Hodnocení: Hodnota předčasných odchodů ze vzdělávání se dlouhodobě pohybovala hluboko pod celoevropským průměrem a hluboko pod cílem strategie Evropa 2020 (10 %). V posledních letech však dochází k mírnému nárůstu, v roce 2014 hodnota dosáhla národního cíle v rámci strategie Evropa 2020 a v roce 2015 jej přesáhla. Jakkoliv tato hodnota nepředstavuje aktuální riziko, stoupající trend indikuje, že by se mohlo jednat o problémovou oblast v následujících letech.

1D. Podíl mladých lidí nezaměstnaných a mimo vzdělávání

Definice: Podíl mladých lidí ve věku 18–24 / 15–29 let mimo vzdělávání, kteří jsou nezaměstnaní a neaktivní na trhu práce (podle klasifikace ILO)³.

Cíl pro rok 2020: nižší než v roce 2013

Stav roku 2012: 11,3 % / 12,9 %

Stav roku 2013: 11,8 % / 12,8 %

Stav roku 2014: 10,5 % / 12,1 %

Stav roku 2015: 9,7 % / 11,8 %

Změna 2015/2012: -1,6 p. b. / -1,1 p. b.

Hodnocení: Klesající trend v procentuálním podílu mladých lidí ve věku 18–24 respektive 15–29 let mimo vzdělávání je pozitivním vývojem. Pokud by se podařilo udržet klesající

² Tabulka *Early leavers from education and training by sex* (databáze Eurostatu, indikátory EU 2020)

³ Tabulka *Participation rate of young people in education and training by sex, age and labour status (incl. NEET rates)* (databáze Eurostatu)

trend v obdobném rozsahu, dosáhneme v roce 2020 hodnot výrazně nižších, než které předpokládá indikátor a zároveň se zvýší účast ve vzdělávání těchto věkových skupin o 4 procentní body.

1E. Dosažené terciární vzdělání

Definice: Podíl osob ve věku 30–34 let, které dosáhly terciárního vzdělání (referenční úroveň ET 2020)⁴.

Cíl pro rok 2020: minimálně 32 % (v souladu s národním cílem ČR v rámci strategie Evropa 2020)

Stav roku 2012: 25,6 %

Stav roku 2013: 26,7 %

Stav roku 2014: 28,2 %

Stav roku 2015: 30,1 %

Změna 2015/2012: +4,5 p. b.

Hodnocení: Díky masifikaci terciárního vzdělávání po roce 2000 došlo k velkému nárůstu počtu studentů ve vysokém školství. Přestože podíl osob ve věku 30–34 let s terciárním vzděláním zůstává hluboko pod evropským průměrem i pod průměrem OECD, trend nárůstu je uspokojivý a tímto tempem bychom nejen překonali národní cíl v rámci strategie Evropa 2020, ale dosáhli i celoevropského cíle 40 % podílu. Nárůst počtu studentů se však v posledních letech zastavil či mírně snížil, což se pravděpodobně odrazí ve vývoji této hodnoty v následujících letech, zejména s ohledem na velmi vysokou míru nedokončování vysokoškolského studia (nezřídka i více než 50 % všech započatých studií není dokončeno).

1F. Účast v dalším vzdělávání

Definice: Podíl obyvatel ve věku 25–64 let, kteří se poslední 4 týdny před šetřením účastnili vzdělávání (formálního a neformálního)⁵.

Cíl pro rok 2020: alespoň 15 % (v souladu se závazkem ČR v rámci Strategie ET 2020).

Stav roku 2012: 11,1 %

Stav roku 2013: 10,0 %

Stav roku 2014: 9,6 %

Stav roku 2015: 8,5 %

Změna 2015/2012: -2,6 p. b.

Hodnocení: Míra účasti na dalším vzdělávání se u dospělých v ČR dlouhodobě pohybuje kolem 10 %, v posledních letech se však snižuje. Tento negativní trend ukazuje, že se ČR

⁴ Tabulka *Tertiary educational attainment by sex, age group 30-34* (databáze Eurostatu, indikátory EU 2020)

⁵ Tabulka *Participation rate in education and training (last 4 weeks) by sex and age* (databáze Eurostatu)

dlouhodobě nedaří zvyšovat podíl dospělých, kteří se účastní nějaké formy dalšího vzdělávání. Tato oblast vyžaduje z hlediska vytyčeného cíle zvýšenou pozornost.

2A. Podíl mladých učitelů

Definice: Podíl učitelů veřejných škol regionálního školství (na mateřských, základních, středních a vyšších odborných školách a konzervatořích včetně škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, učitelé bez vedoucích pracovníků) ve věku do 35 let na celkovém počtu učitelů v těchto školách⁶.

Cíl pro rok 2020: vyšší než v roce 2013

Stav roku 2012: 19,8 %

Stav roku 2013: 19,0 %

Stav roku 2014: 18,5 %

Stav roku 2015: 18,1 %

Změna 2015/2012: -1,7 p. b.

Hodnocení: Aktuální vývoj poukazuje na negativní trend, který je navíc posílen skutečností, že celková populace učitelů dlouhodobě stárne. I přes vysokou produkci absolventů pedagogických fakult má český vzdělávací systém problém učitele v profesi udržet a více než 60 % z nich opouští profesi do dvou let od nástupu. Této oblasti je třeba z hlediska vytyčeného cíle věnovat zvýšenou pozornost.

2B. Míra odchodů učitelů do jiných profesí

Definice: Podíl učitelů odcházejících z mateřských, základních, středních a vyšších odborných škol a konzervatoří (mimo odchody do důchodu) na celkovém počtu učitelů těchto škol v daném roce.

Cíl pro rok 2020: klesající trend

Počáteční stav: data nejsou k dispozici

Aktuální stav: údaj není k dispozici

Změna: data nejsou k dispozici

Hodnocení: Nelze hodnotit.

2C. Další vzdělávání učitelů

Definice: Podíl učitelů mateřských, základních, středních a vyšších odborných škol a konzervatoří, kteří se účastní dalšího vzdělávání v rámci DVPP.

Cíl pro rok 2020: klesající trend

⁶ Tabulka 2 ve svodce Gender ISP (MŠMT)

Počáteční stav: data nejsou k dispozici

Aktuální stav: údaj není k dispozici

Změna: data nejsou k dispozici

Hodnocení: Nelze hodnotit.

Pozn.: Indikátor bude vyhodnotitelný po zavedení registru pedagogických pracovníků

2D. Systém revize kurikulárních dokumentů

Definice: Je zaveden systém komplexní revize rámcových vzdělávacích programů, který má cyklický charakter, úpravy RVP probíhají v předem známých termínech, a opírá se o transparentní vyhodnocení poznatků z oblasti pedagogického výzkumu, šetření České školní inspekce a podnětů škol, učitelů, zaměstnavatelů i veřejnosti.

Cíl pro rok 2020: systém je vytvořen a pilotně ověřen

Stav: existuje jen v omezeném rozsahu (v podobě dílčího systému pro shromažďování připomínek při ad hoc revizích RVP)

Aktuální stav: připravuje se

Změna: zahájení tvorby systému cyklických revizí (NÚV)

Hodnocení: Tvorba systému cyklických revizí probíhá v souladu s předpokládaným harmonogramem. Systém byl v druhé polovině roku 2015 spuštěn pro pilotní ověřování. Situace ohledně nahodilých změn kurikula však zůstává stejná, nedošlo tedy k předpokládanému zmrazení změn do zavedení systému cyklických revizí. Celkově však lze vývoj indikátoru hodnotit pozitivně.

3A. Hodnocení vzdělávacího systému

Indikátor je naplňován systémem hodnocení Strategie, jehož je předkládaný materiál součástí.

Tabulka indikátorů a jejich změn

Indikátor	Cíl pro rok 2020	Stav v roce 2012	Stav v roce 2015	Změna
1. Snižovat nerovnosti ve vzdělávání				
1A. Účast na předškolním vzdělávání	alespoň 95 % dle ET 2020	86,1 %	88,0 %	+1,9 p.b.
1B. Úroveň žákovské gramotnosti				
1C. Osoby předčasně ukončující vzdělávání a odbornou přípravu (předčasné odchody ze vzdělávání)	max. 5,5 %	5,5 %	6,2 %	+0,7 p.b.
1D. Podíl mladých lidí nezaměstnaných a mimo vzdělávání	nižší než v roce 2013	11,3 % / 12,9 %	9,7 % / 11,8 %	-1,6 p. b. / -1,1 p. b.
1E. Dosažené terciární vzdělání	min. 32 %	25,6 %	30,1 %	+4,5 p.b.

1F. Účast v dalším vzdělávání	alespoň 15 %	11,1 %	8,5 %	-2,6 p.b.
2. Podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad				
2A. Podíl mladých učitelů	vyšší než v roce 2013	19,8 %	18,1 %	-1,7 p.b.
2B. Míra odchodů učitelů do jiných profesí	klesající trend	data nejsou k dispozici	údaj není k dispozici	data nejsou k dispozici
2C. Další vzdělávání učitelů	klesající trend	data nejsou k dispozici	údaj není k dispozici	data nejsou k dispozici
2D. Systém revize kurikulárních dokumentů	systém je vytvořen a pilotně ověřen	existuje jen v omezeném rozsahu	připravuje se	zahájení tvorby systému cyklických revizí
3. Odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém				
3A. Hodnocení vzdělávacího systému	Existence systému hodnocení	-	-	Poprvé 2015

4. SOULAD S NÁRODNÍM PROGRAMEM REFOREM

Národní program reforem ČR 2015 (dále jen „NPR“) představuje koncepční dokument národní hospodářské politiky, jenž v souladu s ekonomickými prioritami Evropské unie stanovuje plán klíčových opatření na podporu ekonomického růstu v ČR při dodržování zodpovědné fiskální politiky.

Opatření obsažená v NPR směřují k naplňování národních cílů stanovených v rámci Strategie Evropa 2020, přičemž v rámci každoročního cyklu aktualizace je hlavní pozornost věnována implementaci specifických doporučení Rady Evropské unie (CSR), která Česká republika obdržela v předchozím roce. Příprava NPR je koordinována Úřadem vlády, který úzce spolupracuje se všemi zainteresovanými aktéry.

V období od schválení Strategie byl NPR v rámci každoročního cyklu dvakrát aktualizován. NPR není na Strategii přímo navázán, nicméně její hlavní cíle a priority jsou v něm velmi dobře reflektovány.

V roce 2015 byla oblast vzdělávání sloučena s oblastí trhu práce a průmyslu. NPR se zaměřil zejména na soulad výstupů vzdělávání s trhem práce a na podporu odborného vzdělávání. Rok 2015 byl vyhlášen rokem průmyslu technického vzdělávání a taktéž byl ukončen projekt POSPOLU, který pilotně ověřoval některé prvky duálního vzdělávání, respektive možnosti spolupráce škol a firem. V dalších oblastech se NPR zaměřil na připravovanou novelu vysokoškolského zákona a na podporu společného vzdělávání.

Co se týče specifických doporučení Rady EU (CSR) pro rok 2015, MŠMT se týkala zejména tři níže uvedená doporučení.

1. *Doporučení č. 4: Zlepšit efektivnost a účinnost veřejných služeb zaměstnanosti, především zavedením systému pro měření výkonnosti. Zvýšit účast nezaměstnaných mladých lidí na individualizovaných službách. Výrazně navýšit dostupnost cenově přijatelných a kvalitních zařízení a služeb péče o děti, a to se zaměřením na děti do tří let.*

MŠMT plnilo v rámci opatření roli spolugestora, hlavním gestorem bylo MPSV. MŠMT reagovalo na výše uvedené opatření zejména navyšováním kapacit předškolních zařízení registrovaných ve školském rejstříku (Fond rozvoje kapacit mateřských a základních škol); zpřístupněním přípravných tříd základních škol všem dětem, nejen dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí, od školního roku 2015/16 (schválení novely školského zákona v březnu 2015) a zavedením povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání (novela školského zákona 2016).

2. *Doporučení č. 5: Zajistit, aby akreditace, řízení a financování vysokého školství přispívaly k jeho zkvalitňování a k jeho větší orientaci na trh práce. Zrychlit vypracování a zavedení nové metodiky pro hodnocení výzkumu a pro přidělování finančních prostředků, aby se zvýšil podíl financování poskytovaného výzkumným institucím na základě výkonnosti.*

V základním vzdělávání zatraktivnit učitelské povolání, zavést komplexní hodnotící rámec a podpořit školy a žáky se slabšími výsledky. Zvýšit inkluzivnost vzdělávání, především podporou účasti sociálně znevýhodněných a romských dětí, a to zejména v předškolním vzdělávání.

Cílem novely zákona o vysokých školách je zkvalitňování vysokého školství, a sice zejména prostřednictvím úprav v oblasti akreditací. Za další opatření směřujícími k naplnění tohoto cíle lze považovat také přijatou vyhlášku o standardech pro institucionální akreditaci, standardech pro akreditaci studijního programu a standardech pro akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem a dále vyhlášku o oblastech vzdělávání. V neposlední řadě přispělo k plnění výše uvedeného doporučení i IPn KREDO, jehož prostřednictvím je podporováno strategické řízení na vysokých školách.

Další část doporučení – v základním vzdělávání zatraktivnit učitelské povolání, zavést komplexní hodnotící rámec a podpořit školy a žáky se slabšími výsledky – MŠMT naplnilo uváděním projektu komplexního hodnotícího rámce do praxe, přípravou kritérií kvalitní školy, zaváděním kariérního systému pro učitele a v neposlední řadě také novelizací zákona o pedagogických pracovnících, jež zavádí pravidla minimálního trvání pracovního poměru pedagogických pracovníků.

Největší počet využitých nástrojů byl spojen s realizací poslední části doporučení – zvýšit inkluzivnost vzdělávání, především podporou účasti sociálně znevýhodněných a romských dětí, a to zejména v předškolním vzdělávání. MŠMT reagovalo na výše uvedené doporučení mj. zpracováním několika strategických dokumentů. Schváleny již byly Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 a Akční plán opatření ke vzdělávání romských dětí, žáků, studentů na období 2015-2017. Novelizován byl také školský zákon, který nově legislativně ukotvuje princip individuální podpory každého žáka a zavádí povinný poslední ročník mateřské školy, s čímž souvisí i navyšování kapacit předškolních zařízení. K větší inkluzivitě vzdělávání v neposlední řadě přispěl také nový operační program Výzkum, vývoj, vzdělávání (OP VVV), v jehož rámci jsou vytvářeny strategie sociálního začleňování v obcích s důrazem na inkluzivitu vzdělávání.

3. *Doporučení č. 6: Zrychlit reformu regulovaných povolání a při tom se zaměřit na zrušení neodůvodněných a neúměrných požadavků. Zintenzivnit snahy o zvýšení energetické účinnosti v ekonomice.*

Česká republika se prostřednictvím MŠMT plně zapojila do procesu vzájemného hodnocení vnitrostátních předpisů týkajících se přístupu k povoláním, který probíhá na základě sdělení EK ze dne 2. října 2013 a současně participuje na pilotním projektu ex ante hospodářských reform zaměřeném na reformu regulovaných povolání.

V roce 2016 se oblast vzdělávání v NPR zaměřuje především na zlepšení podmínek žáků, pedagogů a škol na úrovni základního vzdělávání s cílem zlepšit jeho kvalitu a posílit rovnost. S ohledem na výše uvedené byla v roce 2015 schválena novela školského zákona, která nově definuje rovnost podmínek ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,

nastavuje podpůrná opatření ve vzdělávání těchto žáků a stanovuje jejich normovanou finanční náročnost. Pozornost je také věnována posilování kvality škol a úpravě kariérního systému pedagogických pracovníků. Tato opatření budou i nadále rozvíjena a posilována.

Oficiální specifická doporučení Rady EU dosud nebyla vydána, jejich zveřejnění se očekává koncem června 2016.

